

Mjölakens Dag 2021-03-17

HACK I KURVAN ELLER TRENDBROTT?

Mjölkinvägningen har ökat och 48% av tillfrågade mjölkbönder tycker att de har en mycket god lönsamhet just nu, men det finns ändå orosmoln. Förprovningarna ökar inte och CAP-reformen ligger framför oss. Kanske är framtidstron ändå inte så stor.

STEFAN GÅRD

Vad vill regering och riksdag? Vi, mjölkbönderna, har inte förutsättningarna för att driva en lönsam mjölkproduktion. Varannan mjölkprodukt som köps idag är importerad. Det motsvarar 1 miljard kilo mjölk.

Vi har en ålderstigen kår och vi måste släppa fram nästa generation, men för det behöver de en framtidstro. För att det ska bli så måste konkurrensvillkor bli bättre och regelbördan lättare. Idag kan små misstag i CDB få väldigt stora ekonomiska konsekvenser, vilket är orimligt.

Det finns flera förändringar som måste ske:

- Arbetsgivaravgifter måste sänkas
- El- och dieselskatten måste sänkas
- Reavinstbeskattningen måste förändras
- Beteslagen måste bort eller förändras

HENRIK KÄLLNER

En ko idag är inte samma sak som en ko var förr, inte heller olika raser är likadana. De är helt olika och har olika förutsättningar och krav. En Highland Cattle mjölkar kanske 1000 kg/år medan en Holstein kan mjölka 18 000 kg. Ändå förväntas de skötas på samma vis. Men det går inte att följa både djurskyddslagen och beteslagen samtidigt. Kor och ungdjur som måste vara på bete oavsett väderlek kan inte sägas skyddas från lidande.

INGRID EILERTZ, LRF MJÖLK

Regler som mjölkbönder måste följa har ökat med 120% från 1996 till 2016 och är nu uppe i 450 stycken. Men LRF jobbar för att minska regelbördan och samarbetar med Växa, HS, HIR och SLU i projektet "Regelförändring".

Om vi får fler mjölkbönder kommer vi också att få fler jobb till Sverige. Varje mjölkbonde ger jobb till 8 personer. 126 000 fler kor leder till att vi får 100% självförsörjningsgrad och 11 000 nya jobb. Och mjölkproduktion är en resurs-effektiv produktion med låg klimatpåverkan jämfört med Västeuropa. Idag är regelverket det enskilt största hindret för att utveckla sin produktion.

Det som behövs är: enklare miljötilstånd, tvärvillkor, CDB och PPN, förprovningar och CAP-reform. Men också en flexibel lagstiftning för bete.

De viktigaste frågorna för LRF är CAP, lönsamhet och bästa förutsättningar,

miljömässig och ekonomisk hållbarhet och livsmedelsstrategin.

CHRISTINA NORDIN, SJV

Våra kor är friska och kräver mindre antibiotika än de i utlandet. Plus att de skapar arbete och håller landskapen öppna, mm.

Priserna på jordbruksprodukter ökar, svenska produkter ökar sina marknadsandelar och importen minskar. Mjölk inte lika snabbt som andra produktgrupper, men är på gång.

Andelen svensk mjölkråvara i produkter minskar. Kött och gris ökar men mejeri sjunker. Det är svårt att få betalt för mervärden när en stor del går på export som är fallet för mjölk.

Cypern och Malta har högst mjölkpris i EU men Sverige ligger bra till. Det mesta för mjölk ser positivt ut nu. Men investeringar och produktutveckling samt kunskapsöverföring måste öka/ bli bättre.

PATRIK HANSSON, ARLA

Största produkten av mejerikonsumtionen är ost, men tyvärr mest importerad vara. Det är nu det högsta mjölkpriset på 6 år men investeringsviljan är inte i paritet med det. Många varken kan, vill, vågar eller ens får investera, trots att det är nyckel till lönsamhet.

Hållbarhetsfrågan är den viktigaste framöver. Klimatberäkningar är införlädda och kan göras på gårdsnivå och det kommer att krävas för att kunna sälja mjölken framöver.

Det är svårt att ta betalt för svenska mervärden för osten, det gäller att ha en effektiv produktion med låga kostnader och det är svårt att slå de mycket större anläggningar som finns utomlands. Tror på egna diversifierade koncept, typ "djursorgsmjölk" o.likn.

ANDERS SEGERSTRÖM, FALKÖPINGS MEJERI

Alldeles för få unga vill starta mjölkproduktion idag. Det är nästan omöjligt, särskilt om man inte är född på gård. Det glöms ofta bort att mjölk och kött är bra proteinkällor och självförsörjningsgraden har sjunkit från 90 till 70%, kommer vi snart att vara nere på 50%?

Vi måste undvika fler diversifierade kontrollprogram med kvalitetsregler och certifieringar. Det bli för många fraktio-

ner och det blir svårt att hålla isär dem. Branschgemensamma regler är det som måste gälla, samtidigt som vi måste produktutveckla.

ELISABETH DUE, ICA

Vi har ett samarbete med LRF sedan 2014. Det har skapat mer kunskap om mervärdena, som exempelvis "Redig mat från trakten". Vi jobbar med hållbarhetsmål och blev klimatneutrala 2020 och har som mål att ha nettopåverkan noll år 2030.

HÅKAN BJÖRKLUND, AXFOOD

Märkningsdjungeln har minskat och Sverigemärkningen är tydligare. Nu är 68 av 70 Garant varor i mejeridiskens svenska. Men då är osten borträknad. Siktet är inställt på 100%.

Valio leder hållbarhets- och klimatkussionerna. Själva samarbetar de (Axfood) med Falköpings mejeri.

GUNNELA STÅHLE, VI KONSUMENTER

Marknadsandelarna för svenska gris- och koprodukter samt ägg ökar, men mjölk minskar.

Men det som verkligen ökar och som oroar är växtbaserat som dessutom mest består av importerat. Det är det verkliga hotet! Men motståndet är stort. Både mjölk, ost och kött pekas ut som miljöbovar. Men kon har en viktig roll som ibland glöms bort. Förutom att hon betar, håller markerna öppna och bidrar till biologisk mångfald bidrar hon till kolinlagring.

Malin Larsson, S Bra att Lantbruksbarometern var positiv. Tycker att beteslagsmotionen är dålig

Kristina Yngwe, C Måste jobba mer med regelförenkling och att genomföra livsmedelsstrategin. Tycker att beteslagsmotionen är dålig

Magnus Oscarsson, KD Positiva signaler är bra. Livsmedelsstrategin måste kommuniceras ut. Regelverket måste bli mer verklighetsförankrat. Tycker att beteslagsmotionen är bra.

John Widegren, M Mjölkbönder låter inte så positiva som Barometern sa. Vill sänka skatter. Livsmedelsstrategin måste införlivas i verkligheten. Rättssäkerheten måste bli bättre. Tycker att beteslagsmotionen är bra.

Staffan Eklöf, SD Satsar på skattesänkningar och ökad lönsamhet. Regel frågan är viktig. För mycket bestäms av EU idag. Tycker att beteslagsmotionen kan vara bra, beteslagen måste modifieras men finnas kvar i någon form.